

HECE

ISSN 1301-210X

AYLIK EDEBİYAT DERGİSİ YIL: 17 SAYI: 203 KASIM 2013

akif emre • ali emre • a. galip yener
ali k. metin • alptuğ topaktaş
a. ibrahim bakırcı • atilla mülayim
aynur erdoğan • ayşe sevim
burhan özdin • celâl fedai
cemal şakar • dilek kartal
doğukan işler • emine batar
e. talha tüfekçi • ercan yıldırım
ertuğrul rast • handan acar yıldız
hasan aycın • h. hüseyin çağırın
hasan özlen • hatice bildirici
hayriye ünal • ismail aykanat

DOSYA: SEYREK DÜŞER HIZLI ÇAĞIN ŞİİRİ

melih tuğtağ • murat çelik
murat erol • musab kırca
mustafa köneçoğlu • m. zeki çıraklı
necati mert • nergihan yeşilyurt
ömer aksay • sümeyye betül
şenol korkut • tarık deniz
yahya kurtkaya • yasin mortaş
y. turan günaydın • zeynep arkan

203

İBB ŞEHİR TİYATROLARI KASIM OYUN DÜZENİ

İBB ŞEHİR TİYATROLARI'NDA 1'İ YENİ 30 OYUN

HARBİYE MUHSİN ERTUĞRUL SAHNESİ

0212 455 39 19

Gözlerimi Kapatım Vazifemi Yaparım (M)

6-7-8-9-10 Kasım 2013

Yazan: Haldun Taner **Müzik:** Selim Atakan

Yöneten: Can Doğan

Küsem Sultan

13-14-15-16-17 Kasım 2013

Yazan: Turan Oflozaoğlu **Yöneten:** Engin Uludağ

Zengin Mutfağı

20-21-22-23-24 Kasım 2013

Yazan: Vasıf Öngören **Yöneten:** Aslı Öngören

Hidrellez (M.O)

27-28-29-30 Kasım / 1 Aralık 2013

Yazan: Fıruze Engin **Yöneten:** Ali Yaylı

Pırltılan Bal (Ç.O)

9-10-30 Kasım / 1 Aralık 2013

Yazan: Aziz Nesin **Yöneten:** Haşmet Zeybek

Damlaların Dansı (Ç.O)

16-17-23-24 Kasım 2013

Yazan: Sema Ergenekon – Gökhan Aktemur

Yöneten: Cengiz Özek

113. OYUN

KÂĞITHANE SADABAD SAHNESİ

0212 321 73 95

Para

8-9-10 Kasım 2013

Yazan: Necip Fazıl Kısakürek **Yöneten:** Engin Gürmen

İstanbul Hatırası (M.O)

15-16-17 Kasım 2013

Yazan - Yöneten: Tarık Şerbetçioğlu

Vişne Bahçesi

22-23-24 Kasım 2013

Yazan: Anton Çehov **Çeviren:** Belgi Paksoy

Yöneten: Engin Alkan

Gözlerimi Kapatım Vazifemi Yaparım (M)

29-30 Kasım / 1 Aralık 2013

Yazan: Haldun Taner **Müzik:** Selim Atakan

Yöneten: Can Doğan

Ali Baba ve Kırk Haramiler (Ç.O)

9-10-16-17-30 Kasım / 1 Aralık 2013

Yazan - Yöneten: Can Doğan

Pırltılan Bal (Ç.O)

23-24 Kasım 2013

Yazan: Aziz Nesin **Yöneten:** Haşmet Zeybek

113. OYUN

GAZİOSMANPAŞA FERİH EGEMEN ÇOCUK TİYATROSU SAHNESİ 0212 578 60 67

Boncuk (Ç.O)

7-8-16-17 Kasım 2013

Yazan: Güneş Han **Yöneten:** Sibel Topaloğlu

Çiçek Prens (Ç.O)

9-10 Kasım 2013

Yazan: Hasan Erkek **Yöneten:** Ece Okay

Uğurböceği (Ç.O)

14-15-21-22 Kasım 2013

Yazan: Güneş Han **Yöneten:** Sibel Topaloğlu

Karagöz Balıkçı (Ç.O)

23-24-30 Kasım / 1 Aralık 2013

Yazan: Özgür Atkin – Ceren Hacımuratoğlu

Yöneten: Özgür Atkin

Kedi ile Palyaço (Ç.O)

28-29 Kasım 2013

Yazan-Yöneten: Erhan Özçelik

113. OYUN

131. OYUN

103. OYUN

103. OYUN

192. OYUN

103. OYUN

OYUN SAATLERİ:

Çarşamba: (Kadıköy Haldun Taner S. 15.30) - 20.00

Perşembe: 12.00-14.00 (Ç.O) - 20.00

Cuma: 12.00-14.00 (Ç.O) - 20.00

Cumartesi: 12.00 (Ç.O) - 15.30-20.00

Pazar: 12.00 (Ç.O) - 15.30

KADIKÖY HALDUN TANER SAHNESİ

0216 349 04 63

Yolcu

6-7-8-9-10 Kasım 2013

Yazan: Nâzım Hikmet **Yöneten:** Yıldırım Fikret Urağ

Meraklısı İçin Öyle Bir Hikâye

13-14-15-16-17 Kasım 2013

Yazan: Sait Faik Abasıyanık

Uyarlayan: Savaş Dinçel **Yöneten:** Ergün Işıldar

Sirke Tadında Bögürtlen Reçeli

20-21-22-23-24 Kasım 2013

Yazan: A. Kadir Bozkurt

Yöneten: A. Zuhal Ergen

Para

27-28-29-30 Kasım / 1 Aralık 2013

Yazan: Necip Fazıl Kısakürek

Yöneten: Engin Gürmen

Üç Kardeş ve Muhteşem Kurt (Ç.O)

9-10-16-17-30 Kasım / 1 Aralık 2013

Yazan-Yöneten: Okan Karaca

Çiçek Prens (Ç.O)

23-24 Kasım 2013

Yazan: Hasan Erkek **Yöneten:** Ece Okay

223. OYUN

YENİ OYUN

ÜMRANIYE SAHNESİ

0216 634 26 70

Şark Dişçisi (M)

6-7-8-9-10 Kasım 2013

Yazan: Hagop Baronyan

Çeviren: Boğuş Çalgıoğlu **Müzik:** Selim Atakan

Yöneten: Engin Alkan

Hidrellez (M.O)

13-14-15-16-17 Kasım 2013

Yazan: Fıruze Engin **Yöneten:** Ali Yaylı

Gözlerimi Kapatım Vazifemi Yaparım (M)

20-21-22-23-24 Kasım 2013

Yazan: Haldun Taner **Müzik:** Selim Atakan

Yöneten: Can Doğan

İstanbul Efendisi (M.O)

27-28-29-30 Kasım / 1 Aralık 2013

Yazan: Musahıpzade Celâl **Yöneten:** Engin Alkan

Damlaların Dansı (Ç.O)

9-10 Kasım 2013

Yazan: Sema Ergenekon – Gökhan Aktemur

Yöneten: Cengiz Özek

Pırltılan Bal (Ç.O)

16-17 Kasım 2013

Yazan: Aziz Nesin **Yöneten:** Haşmet Zeybek

Edi'nin Annesi Nerede? (Ç.O)

23-24-30 Kasım / 1 Aralık 2013

Yazan: Pınar Yagel – Raşel Meseri

Yöneten: Emre Narci

113. OYUN

232. OYUN

113. OYUN

113. OYUN

131. OYUN

KÂĞITHANE KÜÇÜK KEMAL ÇOCUK TİYATROSU SAHNESİ 0212 321 73 95

Kedi ile Palyaço (Ç.O)

7-8-14-15 Kasım 2013

Yazan-Yöneten: Erhan Özçelik

Üç Kardeş ve Muhteşem Kurt (Ç.O)

21-22-28-29 Kasım 2013

Yazan-Yöneten: Okan Karaca

GİŞE SAATLERİ:

Pazar - Pazartesi - Salı: 11.00-18.00

Diğer Günler: 11.00-20.00

İşitme engelli seyircilerimiz için Harbiye Muhsin Ertuğrul Sahnesi'nde oyun metni üst yazı olarak yanıtlanmaktadır.

Kasım biletleri İBB Şehir Tiyatroları gişelerinde ve www.ibst.gov.tr adresinde satışa sunulmuştur.

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ŞEHİR TİYATROLARI

Genel Sanat Yönetmenliği: 0212 455 39 00

Müdürlük: 0212 455 39 00

Basın ve Halkla İlişkiler: 0212 455 39 34-35

<https://www.facebook.com/istanbulsehirtiyatrosu>

https://twitter.com/sehir_tiyatrosu

Mail: basin.yayin@ibb.gov.tr

Toplu Rezervasyon Destek: 0212 455 39 25

Hafta İçi: 08.00-16.30 Online Bilet Satışı: www.ibst.gov.tr

Genel Sanat Yönetmeni: Hilmi Zafer ŞAHİN

EDEBİYAT GÜNDEMİ

- Aynur Erdoğan/Mostar Aşkı 3
Cemal Şakar/Bir Metin Olarak Älem 4
Necati Mert/Filmde Olan, Olmayan 5
Mustafa Köneçoğlu/Bir Başka Tüketim Çılgınlığı: İyi Niyet Suikastı 7
Yahya Kurtkaya/Üç Soruda Edebiyat 8
Murat Erol/Netlik Ayarı 9
- Hasan Aycın/Çizgi 14
- Ömer Aksay/Asgari Cüret 15
Ali K. Metin/Haşerata Karşı Toparlanma Harekatı 18
Mustafa Köneçoğlu/Oyun Bitti 21
Ayşe Sevim/Karyolađa Yađan Kar 22
Burhan Özdin/Tarih Dersleri-III (21-30) 23
Zeynep Arkan/İki İnsan Arasında 25
Yahya Kurtkaya/Hakikatin Hatırı 27
Şenol Korkut/Ayna 29
Dilek Kartal/Zümrete 30
- Ali Galip Yener/Hayat Karşısında Edebiyatçı (Kafka Üzerine Birkaç Düşünce) 32
Akif Emre/"Tarihin Sonu" Yahut İslâmcılığın Sonunu İlan Etmek 39
Celâl Fedai/Evlatlarını Yiyen Satürn Müslüman Olabilir mi? 43
Ali Emre/Yolumuza Şavkı Vuran Çerağ 48
Ali K. Metin/Devriye 50
Cemal Şakar/Fısıltı 59
- İsmail Aykanat/Gidersen Aşk da Ölü 62
Hasan Hüseyin Çađıran/Belki 63
Nergihan Yeşilyurt/N. Yok 64
Enes Talha Tüfekçi/Kuşku-II 66
Ertuğrul Rast/İnsan Kalemi 68
Sümeyye Betül/Eksik Evrak 69
Melih Tuğtağ/İkiden Sıfıra Timeline 70
Alptuğ Topaktaş/Ezgin Akşama Dadalođlu 72
Anıl İbrahim Bakırcı/Acının Taze Kıvrımı 74
Yasin Mortaş/Yüzü Kamaştırın Ayna 76
Hasan Özlen/Yeni Telefonumun İlk Mesajları 78

DOSYA

SEYREK DÜŞER HIZLI ÇAĞIN ŞİİRİ

- Hayriye Ünal 80
Dilek Kartal • Doğukan İşler • Ertuğrul Rast • Hasan Hüseyin Çağıran
Melih Tuğtağ • Murat Çelik • Musab Kırcı • Nergihan Yeşilyurt
- Mustafa Zeki Çıraklı/Anlatıbilim Yazıları 114
Ercan Yıldırım/Günümüz İnsanı, Hakikatin Çokluğu, Yaşayan Nihilizm 125
Atilla Mülayim/Yazar, Yazmak ve Yazarmış Gibi Yapmak Arasında Yazı 132
Tarık Deniz/Demir Özlü'nün Kayıp İthaka Alfabesi 136
Celâl Fedai/Yahya Kurtkaya'yla Şiir Üzerine Söyleşi 141
Hatice Bildirici/Alper Gürkan'la Mütercim Romanı Üzerine Söyleşi 147

KİTAPLIK

- Handan Acar Yıldız/Áşıkların Hâlleri 152
Emine Batar/Seyir Balkonu 154
Yusuf Turan Günaydın/Otur Baştan Yaz Beni 156
İsmail Hakkı Bursevî 158

HECE

AYLIK EDEBİYAT DERGİSİ
ISSN 1301-210X

YIL: 17 SAYI: 203
KASIM 2013
(Her ayın birinde yayımlanır.)

Yayın Türü: Yerel Süreli

Hece Yayıncılık Ltd.Şti. Adına
Sahibi: Ö. Faruk Ergezen

Yazı İşleri Müdürü: İbrahim Çelik

Yayın Yönetmeni: Hüseyin Su

Yönetim Yeri

Konur Sk. No: 39/1
Kızılay/Ankara

İletişim

Tel: (312) 419 69 13 **Fax:** (312) 419 69 14

İnternet Adresi: www.hece.com.tr

e-mail: hece@hece.com.tr

P.K. 79 Yenışehir/Ankara

Dizgi-Düzeltili: Hece

Teknik Hazırlık: Bülent Güler

Kapak: Sarakusta **web:** sarakusta.com

Baskı: Öncü Basımevi **Tel:** 384 31 20
K. Karabekir Cad. Ali Kabakçı İş Hanı No: 85/2
İskitler/ ANKARA

2013 Yılı Abone Bedeli:

Yıllık: 100 TL.

Kurumlar İçin: 220 TL.

Yurt Dışı: 150 Euro

Posta Çeki: 149582

Hece Basın Yayın Ltd. Şti.

Gelen yazılar yayınlansa da yayınlanmasa da geri
verilmez. İlkelerimize uymayan ilânlar alınmaz.

Baskı Tarihi: 31.10.2013

AYNUR ERDOĞAN

MOSTAR AŞKI

Mostar Köprüsü'nü gördüğümde "şiiir gibi" diye mırıldanmışım...

Her ne kadar kelimelere dayanıyor olsa da şiiir benim için koku, melodi, ahenk ve en çok da imgedir. Dizeler imgeler halinde zihnimde canlanır ve geçit töreni yapar belli bir ahenkle bir melodi-yi, kokuyu ve belki bir anıyı anımsatarak. Mostar Köprüsünü gördüğümde de kelimelerden de somut taşlarının ahengi ve ihtişamıyla tarihe dair, Müslümanların dünyaya adalet, iyilik yaydığı dönemlere ait imgeler teslim aldı zihnimi, kalbimi. Nefesimi kesip beni olduğum yere mıhlarcasına...

Gündüz Vassaf'ın *Mostari* isimli kitabını neyse ki köprüyü gördükten sonra okudum. Bu yüzden yazarın kendini ait hissettiği "Occupy Wall Street" imgesiyle kitap boyunca göndermelerde bulunduğu "küresel yeni sol kültürün" değerler imbiğinden geçmiş imgesel tanımlamaları Mostar Köprüsünün bende bıraktığı şiiirsel tada zarar veremedi. Zira, örneğin bu kültüre göre Çanakkale Savaşını haklı kılan gerekçeler İstanbul'un fethini "işgal" konumuna indiriyor. Amacının ve dayalı olduğu değer ve hukuk normlarının neler olduğuna bakılmaksızın savaşın bizzatı kendisi anlamsız. Yine bu kültüre göre kurban kesmek insanın karanlık tarafını temsil ediyor. Bu zaviyeden bakınca Boşnakların yaşadıkları katliamı unutmama çabası, köşe başlarına yazdıkları "don't forget '93" hatırlatmalarının da insan ruhuna iyi gelmediği varsayılıyor. Zaten katliamdan dolayı bütün suçu Sırlara yüklemenin de alemi yok!

Geleneksel aidiyetlerden ari bu tarih ve değer algısı bütün dini, mahalli kimlikleri seküler küresel kültürde eritiyor. Bu

EDEBİYAT GÜNDEMİ

aşırı "hümanist", adalet zembereği boşalmış, coğrafyanın dini, geleneksel normlarından uzak bakış açısı Mostar'da oryantalist kalmaya da mahkum. Köprüyü ziyaret eden turistlerin içinde sadece Türklerin davranışlarının utandırıcı bir üslupla hikaye edilmesinden yazarın bayramı içki masasında geçirip Boşnakların kurban ibadetlerine yabancı kalmasına, Hicri yılbaşının nasıl tebrik edileceğine dair dışarıdan konuşmasına kadar geleneksel olana bakışı hep bu oryantalistliğin izlerini taşıyor.

Kendini "dünyalı" olarak tanımlayan yazarın aidiyet duygusunu küresel sol harekette tatmin etme yoluna gittiği tespitiyle haddimi aşmış olmam sanırım. Kilitseye gittiğinde kendini "yalnız", camiye gittiğinde ise "sürüden biri" olarak hissetmesi aslında (geleneksel olarak) buraya ait olduğunu, ancak buranın değerleriyle kendini gerçekleştiremediği için bocaladığını gösterebilir. Köklerinin dayandığı Balkanların bu şiirsel köşesinde, duygusal aidiyetliklerini ne kadar aza indirmeye çalışırsa çalışsın kayıtsız kalamayacağı güçlü bir tarihi, medeni birikim günlük hayatta bile kendini hissettirmektedir çünkü. Bu sebeple bütün medeni değerleri fiziki güzelliğine de yansıtan Osmanlı kasabası Poçitel karşısında hayranlığını gizlemez ve İslam fetihleri durdurulmasaydı burada hakim olan huzurun Avrupa'ya da yayılma ihtimalini merak eder.

Yazar gönüllü bir mostari (köprü bekçisi) olarak köprüde yaşamın resmini çizer kitap boyunca. Neretva nehrinin rengini gözlerinde taşıyan Mostarlıları çok anlayamasa da köprünün bombalandığı savaşın hüznünü, turistlerin Mostar köprüsünün tarihi anlamına bigane kılışlarının ironisini, köprü ekolojisinin canlı-cansız diğer parçalarını, köprüden atlayan dalgıçların simgelediği geleneksel hayatı bütün ayrıntılarıyla yaşatıyor okura. Bu fotografik ve subjektif anlatım aslında değerli kılan kitabı da.

Mostar köprüsünün bizatihi izleyene bütün ihtişamıyla hissettirdiği şiirsellik, ihtiva ettiği askeri, iktisadi taş yapılara rağmen kendini hissettiriyor. Bu aşkın ve bütünsel estetik anlayışı Osmanlı mimarisinin ruhunu yansıtıyor. Köprüdeki şiirsellik, köprü yoluna perspektif katan muhteşem geometrik tasarım, basamak sayısını 99'a tamamlatan kulluk bilinci, nehir kenarındaki taşlara dahi isim taktıran insan-tabiat ilişkisi köprü mimarisinin müstemilatında bulunan askeri yapıları ne gölgede bırakıyor ne de anlamsız kılıyor. Köprünün tarihi anlamındaki bu bütünsellik ilişki kurabilmek ancak bu bütünsel dünya görüşüyle mümkün. Aksi takdirde Mostar aşkının bir fahişeye bir gecelik yaşanan ve cinsel hazdan öte bir anlam taşımayan gayri meşru bir ilişkiye dönüşmesi elden bile değil. Yazarın tek gecelik ilişkiyi köprü simgeselliğinde yaşaması, üzerinden geçemediği Mostar Köprüsünün yerine kadın tenini koyması gibi... Böylece yazarın Mostar Köprüsünün temsil ettiği mimari geleneği de ortaya koyan medeniyet anlayışıyla arasındaki derin uçurum da ifşa olmuş oluyor.

Halbuki Mostar, hayatın bütün anlam katmanlarını içinde taşıyan bitimsiz bir aşkı hak ediyor.

CEMAL ŞAKAR

BİR METİN OLARAK ÂLEM

Dünyanın okunması gereken bir kitap olduğu dolayısıyla metin olduğu yolundaki iddia aslında zımnen dünya karşısında okuyucu olarak insanı ister istemez metnin bir bölümü, bir parçası haline getirir ve metnin okunması, metnin yaratımına dönüşür. İnsan giderek bu metinde bir karaktere dönüşür; hem özne hem de

nesnedir bir anlamda; hem fail hem de meful. Tabii ki bu durum dünyanın/metnin okur tarafından alınıp yeniden kurulması/kurgulanması anlamına gelir. Âlem/dünya insan merkezli bir kurguya dönüşür ve onun nesneliliği; insanın yorumsuzdan bağımsız varlığını imha eder.

İnsanın kurduğu/kurguladığı biricik dünyası, kendine yeter bir dünya olarak tuhaf bir **metinsellik** yaratır ki, âlem/dünya tamamen bu metinselliğin bir bileşenine dönüşür ve bu dönüşüm bize, kurduğumuz dünyayla hikayemiz arasında bir mütekalibiyet yarattığımızı düşündürür. Böylelikle dünyayı metinsel-leştirmemizi hem olanaklı hem de haklı kılar. Oysa bu bir illüzyondur. Çünkü dünya tam da, upuygunca bizim anlattığımız sözcüklerden ibaretmiş gibi bir görünüm yaratır. Burada insan kendi dilinin, şaşmaz bir kılavuz olduğu zehabına kapılır. Bu güven duygusu metnin kendi üzerine kapanması demektir: kendine yeter bir âlem.

Oysa âleme/dünyaya bakmak hep daha fazlasını vaat eder. Gördüğümüz, anladığımız, idrak ettiğimiz sadece gerçekliğe dair bir parçadır. Parçanın, bütünü temsil ettiği fikri, varlıklar için mükemmelliği de zımnen dile getirir. En azından oluş sürecini durdurur. Âlemi/dünyayı donuklaştırır ve varlık dünyasının kıyamete değin aynıyla kalacağını varsayar.

Her şeyin karşılıklı bağıntılar, bağımlılıklar ve etkileşimler içinde tasavvur eden ilke, yaratılanla yaratılanlar arasındaki yaratıcılığı yok eder. Âlemin/dünyanın O'ndan bir parça, bir taşma olarak telakki edilmesi cüzi olanı külli olanla özdeşleştirir. Varlık âlemini O'ndan bir parça, hatta O olarak varsaydığı için, âlemi/dünyayı O'nun temsil/tezahür alanı, O'nun kendini gördüğü bir ayna olarak telakki eder.

Parça her zaman bütünü layıkıyla temsil edemez, epizodiktir. Çünkü hikaye anlatıcısı olarak insan neyi nasıl anlatacağını kendi dünya görüşüne göre belirler. Neyi, nasıl anlatacağı her zaman neyi, nasıl kesitlelediğiyle ilgilidir. Kesitleme bu bakımdan keyfidir. Anlatıcıya hiçbir zaman niye bu şekilde kesitlelediğiyle ilgi bir soru yöneltilemez. Dünya görüşü muvacehesinde dilediğini, dilediğince seçen birinin anlattığı hikayenin, bu bakımdan gerçekliğin tamamını temsil edeceği fikri fazlasıyla iyimserdir.

Her şeyin birbiriyle etkileşim halinde olduğu şeklindeki ilkenin kurduğu bağıntılar sisteminde hiçbir varlık bağımsız olarak var olamaz. Bu durumda da beraberinde sorgulanamazlığı doğurur. Oysa insanın hesap verecek olması, onun bağımsız varlığına bağlıdır. Dolayısıyla bakılacak, görülecek daha çok şey olduğu duygusunu yaratır; dahası gerçekliği yaratan ve yaratmaya devam edene yönelik idraki de hem doğurur hem de besler.

NECATİ MERT

FİLMDE OLAN, OLMAYAN

Bir adamın yahut bir durumun şiiri yazılır. İstenirse hikâyesi yazılır, romanı da yazılır. Diyelim yazan hep aynı insandır, böyle olduğunda bile üçü birbirinden hayli farklıdır. Bir kere biri şiir, biri hikâye, biri romandır. Yani şiir şiirin, hikâye hikâyenin, roman da romanın tanımına uyar. Başka? Şiir daha kavramsal yaklaşır konuya, hikâyede yoğunluk/vuruculuk baskındır, romansa yarar, sergiler.

Diyelim bir şiir var, onun hikâyesi yazılacak. Ya da bir hikâye var, romanı yazılacak. Olmaz. Neden? Şiirdeki kavramsallığı olaya dönüştürmek, onu da vurucu

bir şekilde vermek zorundasınız. Ya da hikâyedeki yoğunluğu ek olaylar ve kişilerle genişleteceksiniz. İyi ama o zaman bu hikâyenin o şiirle, bu romanın o hikâyeyle ilgisi kalmaz ki.

Peki, ya bir edebiyat eserinin filmi yapılmak istenirse? Mümkün değil. Çünkü sinemanın dili edebiyatın dilinden apayrı bir dildir: Görseldir. Ve her söz, her cümle görselin diline aktarılamaz.

Sözelimi Hasan Hüseyin'in şu dizeleri: "sabahleyin kalktım gökte bulut yok / tek bir yaprak bile kıılmıyorsa / ağaçlar yorgun yeşil / ağustos gebe" Sabah, bulutsuzluk, ağaçlar ve yeşil ve kıılmıyorsa yapraklar verildi diyelim, yeşilin yorgunluğu, ağustosun gebeliği nasıl verilecek?

Sabahattin Kudret'in bir hikâyesinden şu cümle: "Gidip denize bakmalı. Ağaç, su, rüzgâr bizi tadın, diye bağırıyorsa eğer, doğrusu vapur beklerken de olsa, iskeleye tıklımayı anlamam." Bu cümle nasıl görselleşir? Ağacın, suyun, rüzgârın bağırması perdeye aktarılabilir mi?

İtirazları duyar gibiyim: Klibe çekilmiş onca şiir, TV filmi yapılmış bunca hikâye, sinemaya uyarlanmış bir hayli de roman var, diyorsunuz.

Var. Biliyorum. Ama şiiri çekin klip-ten, görüntü size şiiri söylemez. Bir hikâyenin veya romanın size verdiği ile onlardan yapılmış filmin verdiği de aynı şey değildir. Ya da şöyle: Bir romandan kalkılarak film yapılabilir, ama bir romanın filmi yapılamaz.

Görseli küçümsemiyorum. Onun da imkânları var. Hele özgün senaryolardan ne harika filmler yapılmakta. Söylemek istediğim şu: Biri diğerinin diliyle tekrarlanamaz.

"Troy/Truva" filmi alalım. Hikâye güzel. Kahramanlar temsil gücüne sahip. Eh film de akıcı. Görkemli. Her yönden güzel, çarpıcı sahneler de var. Öyle ki üç

saat nasıl geçiyor anlaşılıyor. Ama Homeros yok o filmde. Homeros'ta tanrılar karışır savaşa. Kahramanları korurlar veya gözden çıkarırlar. Oysa "Troy/Truva" fazlasıyla gerçekçi. Fantazyası hiç yok. Pozitivist desem daha doğru.

Homeros'tan ve İlyada'dan bu filmle haberdar olanlar bu filmde çok şey bulabilir. Ne ki destanda fazlasını bulacaklardır. Filmde olmayanı. Örneğe o iki kahramanın mücadelesinden şu satırlar. Ahmet Cevat Emre'nin hem de düzyazı çevirisiyle:

"Gecenin en karanlık zamanında, başka yıldızlar arasında ilerleyen yıldız, gökte en güzel yeri olan Çulpan yıldızı nasıl parlarsa, onun gibi, Ahilleus'un sağ elinde salladığı bilenmiş mızrak alev alev parlıyordu; tanrısal Hektor'un ölümünü düşünerek, gözleriyle zırlı vücudunun en korunmamış yerini arıyordu. Vücudunun her tarafı tunç silahlarla, öldürdükten sonra güçlü Patroklos'tan soymuş olduğu güzel silahlarla örtülmüştü; yalnız bir nokta, köprücük kemiğinin omuzu boyundan, boğazdan ayırdığı nokta görülebiliyordu. Can, en kolay buradan alınabilirdi; tanrısal Ahilleus, ateşli bir saldırıyla, işte buraya mızrağını Hektor'a sapladı. Temren, doğru, nazik boynun içinde işledi. Bununla beraber ağır silah gırtlığa değmemişti: birkaç kelime söyleyip cevap verebilirdi. Hektor tozların içine yuvarlanırken tanrısal Ahilleus zaferini söylüyordu:

"Hektor, Patroklos'u soyarken, belki ucuz kurtulacağını sanıyordun: beni hiç hesaba katmıyordun, çünkü çok uzaktaydım! Akılsız adam! Senden daha cesur bir koruyucusu olarak ben, arkasındayım! Şimdi dizlerini çöktürdüm: köpeklerle kuşlar seni parçalayıp yiyecekler, ona ise Ahaylılar cenaze şereflerini vereceklerdir."

MUSTAFA KÖNEÇOĞLU**BİR BAŞKA TÜKETİM
ÇILGINLIĞI: İYİ NİYET
SUIKASTI**

Tarihe, kültüre ve edebiyata mal olmuş şahsiyetleri, tarih dışına çıkarmanın en kestirme yollarından biri, sözü edilen kişilerin, yaptıkları işlerden farklı alanlara çekilerek, bağlamından koparılımları, hayatın ve gerçekliğin ötesine itilmeleridir. Genellikle otoriter rejimlerde kurucu iradenin yarı tanrı figürü etrafında görmeye alıştığımız bu efsanevi imaj yaratımı, ulaşılmak istenenin tam da zıddıyla sonuçlanır. Kült şahısların muhiplerince oluşturulan bu iyi niyet sahteliği çok geçmeden bir suikasta dönüşür. Tarihe bakıldığında bunun nerdeyse hiçbir istisnası da yoktur. İfratın sonu hep tefrittir. Otoriter rejim yanlılarının bu sahte sevgi/saygı halesi, burayı rant kapısı belleyen gözü açıkların dışında hiç kimsenin işine yaramaz. İcat edilmeye çalışılan 'hayali cemaat' de bu yarı tanrı lider görüntüsünden ve görgüsüzlüğünden zamanla tiksilmeye başlar. Çünkü nereye gitse karşılarında o vardır: okulda, evde, araçta, parkta, bahçede, hastanede; her yerde, ya bir sözü ya bir resmi ya da bir heykeli vardır o yarı tanrının. Kimi zaman büyük bir düşünür, kimi zaman büyük bir devlet adamı, kimi zaman büyük bir sanatçı, kimi zaman da askeri bir deha olarak. Hayatın her alanında, insanların hep yanındadır; yapan, yaşatan ve kurandır o.

Bu bağlamda geçenlerde bir vesileyle bir şehrimizden geçerken gördüğüm manzara enikonu ürküttü beni. Eyvah dedim, yıllardır eleştirdiğimiz insanlardaki ideolojik kör bağnazlığın, insansızlığın, tek tipçiliğin ve görgüsüzlüğün içine nasıl da yuvarlanıyoruz; hem de ne kadar da iyi niyetlerle, ne incelikli zarif te-

veccühlerle. Başta okuduklarıma inanamadım, bir daha, bir daha bakma gereği duydum. Fakat yanılmamaştım: Necip Fazıl Kısakürek Alt Geçidi yazıyordu tamı tamına. Ne alaka ya rabbi dedim. Yani Necip Fazıl Kısakürek ismiyle bir alt geçit arasında nasıl bir müteakabiliyet ilişkisi, nasıl bir illiyet bağı kurulabilir. Nasıl bir sevgi ve alaka, nasıl bir zekâ ve dehadır ki, ismine ne koysanız gidecek bir alt geçide, bir battı çıktıya, bu ülkenin en önemli şairlerinden birinin adını verdirtebiliyor. Bir eğitim kurumu, bir kültür merkezi, bir kütüphane, ne bileyim sanat-edebiyatla ilgili bir mekân değil de sadece bir alt geçit yahu. Bu işi yapana bir ödül veridi mi bilmem; fakat önümüze gelen her yerde artık, Mehmet Akif Ersoy, Necip Fazıl Kısakürek, Sezai Karakoç, Nuri Pakdil tabelalarını görmek sıradan hale geldi. Çünkü geçer akçe bunlar. Hastanelerde, parklar ve bahçelerde, alt ve üst geçitlerde, her yerde bu isimler. Belki yarışmalar, maraton koşuları bile tertip edilir yakınlarda, kim bilir?

İsimle verilen mekân arasındaki rabta üzerinde hiç kafa yorulmadan, ilgili ilgisiz yapılan bu isimlendirme çalışmaları, bu tüketme çabaları, yukarıda kısmen değindiğim üzere, otoriter rejimlerde rastlanılan bir tür sahte yaşatma, meşrulaştırma ve dayatma retoriklerinden ibaretti. Sonuçsa dost düşman herkesçe malum.

İşte otoriter rejimlerdeki bu sahte ve anlamsız sevgi/saygı dayatmasının simülasyonu olacak şekilde, önümüze gelen her yere Müslüman sanatçı ve düşünürlerin isimlerini vermek, hangi iyi niyetlerle yapılırsa yapılsın, başta onların büyük hatırasını tahkir etmekle birlikte, bu isimleri sıradanlaştırıp, aşına bir körlüğe de itiyor. Bu tavır, isimlerin içlerini boşaltıyor adeta. Zarar veriyor. Tüketiyor. Hem de tüketme çılgınlığının en kaba saba, en anlamsız en acımasız en fana-

tik kalıplarıyla. Ondan sonra ortalıkta köşe kapmaca oynayan bir sürü sahte 'Asımın Nesli', sahte 'Mehmet'ler ve de imitasyon 'Doğunun Yedinci Oğlu' kol geziyor. Yakından baktığımızda, reel politik gereği ağızdan Mehmet Akif'i, Necip Fazıl'ı, Sezai Karakoç'u, Nuri Pakdil'i, Rasim Özdenören'i düşürmeyenlerin hiçbirinde derinlemesine bir vukufiyete, adam gibi bir okumaya rastlamıyoruz. (İsterseniz siz de yakından bir bakın lutfen!) Sağda solda rastlanıp ezberlenmiş birkaç vurucu cümle, bir dost meclisinde okununca akılda kalmış birkaç ayrıran kabartıcı mısra dışında hiçbir şey yok hafızalarında. Ahlaksa hak getire!

Oysa bu isimleri gereğine, gerçeğine ve daha doğru bir deyimle içeriğine uygun bir şekilde hakikaten sevip yaşatmak isteseydik, onların yaşantılarına, dünya görüşlerine, çilelerine ve davalarına daha uygun işler yapmayı tercih ederdik. Şark kurnazlığıyla hareket etmez, örneğin adlarına; şiir, öykü, düşünce ödülleri koymak gibi, çok daha anlamlı, çok daha kalıcı ve katmanlı, çok daha etik ve estetik değere haiz işler yapardık. Ve yine adlarına enstitüler açardık. Bazı dostların yaptıkları gibi sessiz sedasız, mütevazı bir şekilde-ki en önemlisi budur- Safahat okumaları, Sezai Karakoç, Nuri Pakdil okumaları yapardık. (Bu noktada Üstadın çoktan sizlere ömür olduğunu bilmem belirmeme gerek var mı?) Sempozyum ve paneller çok fazla yapıldığından ve sıradanlaştığından onları da saymıyorum artık. Bence bu söylediklerimle çok daha iyi bir şekilde yaşattırdık isimlerini, içeriklerini ve daha da önemlisi değerlerini. Fakat biz yaşatmanın en ucuzunu, en kabasını, en sahtesini ve de en yaksışmayanını tercih ettiğimizden, yaşattık zannederken farkında olmadan öldürüyoruz da. Ah sahtelik ve saçmalık dolu iyi niyet... Vâ esefâ.

Biraz entelektüel gayret, biraz rikkat, biraz dikkat diyeceğim ama galiba 'galip saçmalığın' önüne de geçilemiyor.

YAHYA KURTKAYA

ÜÇ SORUDA EDEBİYAT

Jean-Paul Sartre'ın altmışlı yıllarda, ömrünün sonunda kendine sorduğu üç soruyu, ömrümüzün hangi mevsiminde devam ettiğine bakmaksızın bizim de cevaplamamız gerekiyor galiba: *Yazmak nedir, niçin yazıyoruz ve kimin için yazıyoruz?* Bu üç sorunun cevabını Sartre, "*Edebiyat Nedir?*" isimli deneme kitabında, tafsilatlı bir şekilde yanıtlamaya çalışıyor. Bu soruları, ontik yönelimlerini bir kenara bırakarak cevaplayabilir miyiz, bundan emin değilim. Ancak, varoluşsal felsefe içerisinden yöneltilen soruların zorluğu, cevaba giden yolları da tıkmaktadır. Oysa soruların ontik kökenlerine inmeden verilecek içten cevaplar olsun, son derece mühim gözükmektedir.

İlk soruya nasıl bir cevap verilebilir? Mesela denilebilir mi: *yazmak, bildiklerimizi, hissettiklerimizi ya da duyumsadıklarımızı harflere dönüştürmektir.* Ya da şöyle de cevaplanabilir mi: *yazmak, dünyanın bütün ağırlığıyla üzerini örttüğü idrakimizin üzerindeki tozlu örtüyü çekip atmaktır.* Bu cevapların ikisi de cevaptır, ancak birbirinden keskin sınırlarla ayrılırlar. Yazmak nedir, şeklinde yöneltilen bir soruya cevap veremeyen bir yazar için yazıklanmak gerektiğini düşünüyorum. Aynısı okur için de geçerlidir. Okur da yazmak eylemi üzerine kafa yormuş olmalı ki, kendi hakkını savunabilecek iktidara sahip olabilsin.

İkinci sorumuz, ilk soruya verebileceğimiz cevaba eklenenecektir. İşin ilginç yanı, bu ikinci soru birinciden daha fazla ağırlık kaldırabilecek güçte olmasındadır. Bu soruya verilecek cevap, aynı

zamanda cevabın niteliğine de kapı açacaktır. Misal olarak bu soruya “*Ben para kazanmak için yazıyorum.*” diyen bir yazar için, yazma ediminin niteliği ayrı; “*Ben insanlara faydalı olmak için yazıyorum.*” şeklinde bir cevabı taşıyan yazma eyleminin değeri ve niteliği ayrı değerlendirilmek durumundadır. Sorunun yöneltildiği kişiden pekâlâ “*Ben zaman geçirmek için yazıyorum.*” şeklinde bir cevap da alabiliriz. Edimlerimizde güttüğümüz ‘amaç’, niçin sorusunun birebir muhatabı olan şey’dir. Doğumumuz, yaşamımız, ölümümüz ve dahi kaderimiz bu sorunun cevabında gizlidir. Yazmak eylemimiz de bu kaderden pay alandır. Anlık bir cevaba değil, elimizdeki hamurun mayasına dek içkin hale gelmiş bir cevabımız yoksa biraz durup düşünmeliyiz.

Gelelim son soruya. *Kimin için*, terkihi kisvesinde yöneltilen sorunun cevabı bir nesneyi gerekli kılıyor. Bu nesne bir insan olabileceği gibi, insandan ayrı ya da insanı aşan bir *varlık*’a da nispet edilebilir. Yazar, pekâlâ *gençler için* yazıyorum diyebileceği gibi, *kendim için* şeklinde de cevaplandırabilir bu soruyu. Yazarın buradaki yönelimi, diğer iki cevaba eklenip, yazar için bir yazın haritası çıkaracaktır. İşin dikkat çekilmesi gereken yeri, Sartre’in nasıl olup da bu sorulara “*Nasıl Yazıyoruz?*” sorusunu eklemediğidir. Ontik soruların akabinde gelecek estetik alanından bir soru, belki de yazın faaliyetini sanat sahasına çıkaracak en mühim soruydu. Roman, hikâye, tiyatro gibi edebî eserler ortaya koymuş varoluşçu bir filozofun belki de bu soruya ihtiyacı yoktu, kim bilir.

Yazarlar, bu üç soruyu içlerinden cevaplandırmak zorundadırlar. Yazmak eyleminin gittikçe bayağılaştığı bir zamanda yaşıyoruz. Bu sorular ‘yazmak’ eyleminin gerçekleştirildiği her platform için geçerlidir. *Facebook*, *Twitter*, *köşeler* ve sair *blog* tarzı sosyal medya organları da buna dâhildir. Bu sorulara herhangi

bir cevabı olmayanı, elbette kimse yazmaktan uzaklaştıramaz. Ancak bilinçli okur, bu sorulara sahici cevapları olmayı güzel tanır. Gelelim mi yazdıklarımızın sanata dâhil olup olmadığına? Soralım o hâlde kendimize: *nasıl yazıyoruz?*

MURAT EROL

NETLİK AYARI

“*İnsanların kafasını karıştıran olaylar değil, olaylar hakkındaki görüşlerdir*” demiş Epiktetos. Bu söz, aslında hakikatin olduğu gibi durduğu önkabulünü içeren bir tespit cümlesidir. Hakikat aynı ise, hakikat algılarının ve anlatılarının çokluğu nedendir, sorusu akla gelecektir. Hakikate ilişkin olarak anlatılanların her biri adeta hakikatle ilgili ama bir o kadar da ilgisiz ve ilgisizleştiricidir. O yüzden denilmesi gereken hakikate yönelen bakışın netlik içermediği yargısıdır. Her insanın gözünün bozukluğu kendi bedenine göredir. Bu algısal bir durum elbette, algılarımız beden ölçülerimiz gibidir, başka hiç bir insanda olmayacak ölçülerdir. Kendi yaşadıklarımızla, hissettiklerimizle, öğrendiklerimizle yöneliriz hakikate. Hakikati bize anlatanların, bize işaret eden kutsal metinlerin durumu biraz da bu çemberin dışında olmalarından dolayı önemlidir. Çemberin dışındaki bir hakikat anlatısı ve inancına kendimi ne kadar açıyoruz, kendimi buna ne kadar teslim ediyoruz; mesele burada düğümleniyor. Biz kendi hakikat algımızı mı üstte tutuyoruz, yoksa bizim inandığımız değerlerin, dinin öğretisindeki hakikati mi? Kendi hakikatini kendi nefsinin terbiyesi için iddia etmekten, bunun iddiasını gütmekten vazgeçen, mutlak hakikate daha da yaklaşmış olacaktır.

Epiktetos’un sözü hakikatin teklifi, hakikat algılarının çokluğuna dayan-

maktadır. Hakikat tek ama yansıması ona bakanların sayısındadır. Burada makul bir derece olmalıdır. Belirttiğimiz gibi insanın kendi fitri çemberi, makûliyet alanıdır. Ancak bu fitri alanı kuşatan bir başka çember daha vardır, ki buna fasit daire demek daha doğru bir tanımlama olacaktır. Bu fasit daire bir netlik ayarsızlığından kaynaklanır.

Modern çağ insanın fitri makul alanını işgal etmiştir. Böylece insan hakikate bakarken kendi şartlarıyla bakmanın ve algılamının yanı sıra bir karmaşanın da içine girdi. Netliğini, net düşünmeyi, görmeyi, tanımlamayı, anlatmayı vs. kaybederek her geçen zaman daha da karmaşık bir dünyanın içine girdi. Modern insanın hikayesi karmaşıklaştırmanın da anlatsıdır. Net olmayan bir alandan net olmayan şeyler söyleyen insanın hikayesi. Göze gözlük, kulağa kulaklık gerektiren bir dönem.

Sınırlar bizim varlığımızın ve algımızın da sınırları. Uğraşlarımız da bu sınırlarla bağlı. Fitri alanla ilgili olan makul bir sınırlanma ve insanın bu sınırları genişletme çabasıdır kadim mesele. Bugün insan kendi sınırlarını kaybetti; sınırlar belirsizleşti. İlme dair, dine dair, edebiyata ve sanata dair söylediklerimizin sınırlarının giderek muğlak oluyor oluşu ile ilgili yorumlar bu çerçevede söylenebilecektir. İnsanın algısal ya da görme anlamındaki netlik kaybı ile, üzerinde düşünülme çabasına girilen konunun, türün, alanın veyahut şeyin netlik kaybı yaşaması arasındaki kalışımızın hikayesi...

Netlik kaybı ile ilgili olarak zaman ve mekan konusunda giderek artan bir belirsizliğe paralel bir artış dikkate değerdir. Zamanın geçmişin (tarih) ve geleceğin (büyük değişim-ler) şimdiki zaman içerisinde aktif ve etken bir rol alamayışından, bunların canlılıklarını kaybetmesinden mütevellit bir irtifa kaybı başta gelen bir etkidir. Netlik kaybı hafızasın-

daki zayıflıklar ile, hedefleri arasındaki uçurumu her geçen gün artıran insan dünyasında ortaya çıkıyor.

KAYSERİ ANSİKLOPEDİSİ'NİN ÜÇÜNCÜ CİLDİ YAYINLANDI

Kayseri Büyükşehir Belediyesi Kayseri Ansiklopedisi'nin yayını sessiz sedasız ilerliyor. Üçüncü cildi de geçtiğimiz aylarda basıldı. Alanında uzman bir araştırmacı ordusunun kaleme aldığı maddelerden oluşan Ansiklopedi, benzerleri arasında daha bir özenli görünüyor. Ansiklopedi ekibinin Kayseri'yle ilgili bilinenlere ek olarak son araştırmaları / yeni bilgileri göz önünde bulunduran ve az bilinenleri derli toplu bir biçimde okuyucuya sunan tutumu takdir ediliyor.

Üçüncü ciltte ilk bakışta dikkat çeken birkaç madde bu bapta örnek verilebilir: "Hakses, Ali Rıza" maddesinde, ismi birçok kişinin aklında Kayseri'yle irtibatlı olan bu zâtın doğum yeriyle ilgili ayrıntı okuyucuyla dürüstçe paylaşılıyor. Yine Kayseri'de medfun bulunan ünlü sufi İbrahim Tennuri'ye ayrılan maddede daha önce kendisine mal edilen *Gülşen-i Niyaz* adlı eserin aslında İbrahim Beg adlı yine Kayserili bir Divan şairine ait olduğu hususu da son araştırmaların ışığında Ansiklopediye yansıtılmış. Bu durum yine aynı ciltteki İbrahim Beg maddesinde de vurgulanmış.

Kayseri Ansiklopedisi'nin diğer ciltlerinin basım hazırlıkları sürüyor.

İTRİ KLASİK TÜRK MUSİKİSİ ÖDÜLLERİ VERİLDİ

11 Ekim 2013 Cuma Itri ödülleri sahiplerini buldu Bu yıl ilki verilen "Itri Klasik Türk Musikisi Ödülleri" sahiple-

rini buldu. Türk Musikisi Vakfı ile Be-yoğlu Belediyesi işbirliğiyle düzenlenen ve geleneksel hale getirilmesi hedeflenen, Türk musikisinin en önemli bestekârlarından Buhurizade Mustafa'nın (İt-ri) adını taşıyan ödüllerin ilki, Aya İri-ni'de düzenlenen törenle verildi. Ödüller, yaklaşık 300 kişiden oluşan büyük jürinin oylarıyla belli oldu. Törende "Hayat Boyu Başarı Ödülü"ne 2004 yılında vefat eden Kani Karaca layık görülürken, Karaca'nın ödülünü oğlu Mehmet Ali Karaca aldı. "Seçici Kurul Özel Ödülü"ne layık görülen Süheyla Altmış-dört, aldığı ödülü hayatı boyunca yetiştirdiği öğrencilerine adadığını ifade etti. Ayrıca, "Yılın Türk Musikisi Ses Sanatçısı" ödülüne Münip Utandı, "Yılın Türk Musikisi Kurumu" ödülüne İTÜ Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı, "Yılın Türk Musikisi Bestekarı" ödülüne Göksel Bak-tagir, "Yılın Türk Musikisi saz Sanatçısı" ödülüne Aziz Şenol Filiz, layık görüldü. "Alaturka Record Projesi", "Yılın Türk Musikisi Projesi" ödülünü kazanırken, ödülü proje sahibi Uğur Işık aldı. "Yılın Türk Musikisi Araştırmacısı Yazarı" Recep Uslu olurken, "Yılın Türk Musikisi Yayıncısı" Pan Yayıncılık seçildi. TRT İstanbul Radyosu'nda sunduğu "Musikiye Dair" programıyla "Yılın Türk Musikisi Radyo/TV Programı" ödülüne Doğan Dikmen değer bulunurken, "Yılın Türk Musikisi Amatör Girişimi" ödülü Balıkesir Türk Müziği Korosu'nun oldu. Ödülü, koro şefi Sıtkı Sahi aldı. Sahi, ödülü Türkiye'de zor şartlar altında musikiye hizmet veren herkes adına aldığını söyledi. Ödül töreni, şefliğini Fatih Salgar'ın yaptığı, Münip Utandı ile Ezgi Köker'in

Alice Munro

solist olarak yer aldığı ve Mithat Özyılmaz'ın sunduğu Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Korosu'nun konseriyle sona erdi.

NOBEL KANADA'YA GİTTİ

Bu yılki Nobel edebiyat ödülü Kanadalı yazar Alice Munro'ya verildi. Nobel Edebiyat Ödülü, yakın bir zaman önce "muhtemelen artık yazmayacağını" açıklayan Kanadalı yazar Alice Munro'ya gitti. Konuyla ilgili bir açıklama yayınlayan Nobel Komitesi, Munro'nun, "Modern kısa hikayenin efendisi" olduğunu ifade etti. Nobel Edebiyat Ödülü'ne geçen yıl Çinli yazar Mo Yan değer görülmüştü. İsveçli bilim insanı Alfred Nobel'in vasiyeti gereğince 1901 yılından bu yana verilen Nobel Edebiyat Ödülü'ne bugüne kadar 106 edebiyatçı layık görüldü. Nobel'in sürekli adaylarından biri olan Munro dünyanın yaşayan en büyük kısa hikâye yazarlarından biri olarak kabul ediliyor. Kanada doğumlu olan Munro,

kazandığı bir bursla 1949 yılında Batı Ontario Üniversitesi'ne girdi. Burada öğrenirken ilk öyküsü Dimensions of Shadows (Gölgelerin Boyutları) yayımlandı. Öğrenimini yarıda bıraktı. Vancouver'da bir banliyöye taşındı ve burada senelerce bir kitabevi işletti. İlk öykü derlemesi Dance of Happy Shades (Mutlu Hayaletlerin Dansı) 1968'te yayımlandı ve Kanada Edebiyat Ödülü'ne layık görüldü. Pek çok öykü ve bir "roman" yazan Alice Munro'nun Türkçe'de Giller ödüllü kitabı Kaçak'ın yanı sıra 'Bazı Kadınlar ve Çocuklar Kalıyor' adlı eserleri bulunuyor. Tek romanı olarak görülen Lives of Girls

and Women (Kızların ve Kadınların Hayatları) aslında öykü ve roman arasında gidip gelir. Kitap, pek çok hikâyenin birbirleriyle ilişkili bir serisidir.

DERGİLER BULUŞTU

23 Ekim 120' den fazla derginin yer aldığı Türkiye Dergi Fuarı Sirkeci Tren Garı'nda törenle açıldı. Türkiye Dergi Editörleri ve Yayın Yönetmenleri Birliği (TÜRDEB) tarafından bu yıl dördüncüsü düzenlenen Türkiye Dergi Fuarı dergi severlere kapılarını açtı. Tarihi Sirkeci Tren Garı'nda gerçekleşen dergi fuarına kültür, sanat, ilim, aile, çocuk, sağlık, mizah, düşünce ve tasavvuf gibi bir çok alanda yayın yapan yüz yirmi kadar dergi katıldı. Dergi fuarının açılışına Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Mustafa Kaçalın, İstanbul İl Millî Eğitim Müdür Yardımcısı Mustafa Uslu, Yazar Adullah Yıldız, Yayıncılar, Editörler, STK Temsilciler ve çok sayıda kültür sanat erbabı katıldı. Yazar Abdullah Yıldız ise Onur Konuğu dergi olan Altınoluk Dergisi ve editörü Ahmet Taşgetiren üzerine konuştu.

BİLGE KRAL YAD EDİLİYOR

Bosna Hersek Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı ve aynı zamanda önemli bir entelektüel olan Aliya İzzetbegoviç vefatının onuncu yılında farklı etkinliklerle yad ediliyor. İzmirli Boşnaklar Derneği ve Bornova Belediyesi tarafından Çamdibi Kokluca Mezarlık Camisi'nde 18 ekimde düzenlenen anma etkinliğinde, "Bilge Kral" olarak adlandırılan İzzetbegoviç

için mevlid okutuldu, lokma döktürüldü ve dua edildi. İzmirli Boşnaklar Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Hamza Yavuz, Aliya İzzetbegoviç'in sadece Boşnaklar için değil tüm Balkan toplumları için önemli bir değer olduğunu belirtti. Bayrampaşa Belediyesi ve STK'ları işbirliği ile Aliyayı anlama programı 24 Ekim Perşembe yapıldı. Bilge Kral Aliya İzzetbegoviç'i anmak için hazırlanan programda, arşivlere kalan ve gün yüzüne çıkmamış, özel olarak toplanmış görüntülerden oluşan belgesel seyirci ile buluştu. Kur'an-ı Kerim tilaveti, Bosna Hersek'ten gelen Gülistan İlahi Grubu da en güzel ilahiler ile anma programına renk kattı. Programa İzzetbegoviç'in silah arkadaşı Halil Birzina ve eski Bosna Meclis Başkanı Süleyman Ugne'nin de katıldı.

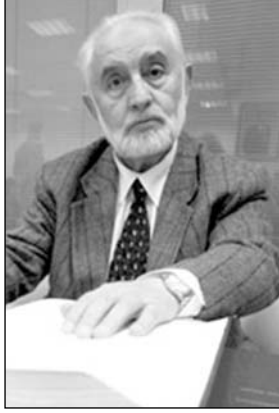
Aliya İzzetbegoviç

KAYIPLAR

NURETTİN UZUNOĞLU VEFAT ETTİ

ABD'de çeşitli üniversitelerde öğretim üyesi olarak görev yapan ve 27 yaşında "Türkiye'nin en genç ikinci profesörü" unvanına sahip olan Prof. Nurettin Uzunoğlu (74) İstanbul'da tedavi gördüğü hastanede vefat etti. 1939 yılında Kütahya'da doğan ve ODTÜ'den mezun olduktan sonra akademik kariyerini ABD'nin Nebraska, Missiuri ve Kansas üniversitelerinde sürdüren Uzunoğlu, 27 yaşında akademik kariyerinin zirvesine çıkarak Oktay Sinanoğlu'ndan sonra "Türkiye'nin en genç ikinci profesörü" unvanına sahip oldu. ODTÜ ve TÜBİ-

TAK'ın yanı sıra ABD'deki bir çok üniversitede 1959 yılından itibaren akademisyen olarak görev yapan Prof. Uzunoğlu, 46 yıllık meslek yaşamı boyunca çoğu İngilizce olmak üzere 34 kitap kaleme aldı. Kur'an-ı Kerim Meali, Peygamberler Tarihi ve İslam Hukuku gibi bir çok temel kaynak kitabını İngilizce'ye çeviren Prof. Uzunoğlu, ABD'deki çeşitli hapisanelerde mahkumlara İslamiyet üzerine dersler verdi. Dünyanın birçok ülkesinde katıldığı bilimsel çalışmalar nedeniyle "Visiting Profesör" olarak da anılan Nurettin Uzunoğlu, görme engelliler için 8 cilt ve 2 bin sayfadan oluşan "Braille alfabesi ile yazılmış dünyanın ilk ve tek İngilizce Kur'an-ı Kerim Meali"ni hazırlamıştı. Prof. Uzunoğlu'nun cenazesi 10 Ekim Perşembe öğle namazına müteakip İstanbul Fatih Camii'nde kılınacak cenaze namazının ardından Eyüp Mezarlığı'nda toprağa verildi.

Nurettin Uzunoğlu

Müjgan Cunbur

MÜJGAN CUNBUR VEFAT ETTİ

Türk Kültür hayatının önemli isimlerinden Dr. Fatma Müjgan Cunbur 25 Eylül günü 87 yaşında hayatını kaybetti. İstanbul'da 12 Ocak 1926'da doğan Cunbur, yüksek tahsilini Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde 1948'de tamamlayan, 1952'de edebiyat doktoru unvanını alan Cunbur, ayrıca 1947-1948 yıllarında, yüksek öğre-

nimi sırasında, Adnan Ötügen'in Dil Tarih Coğrafya Fakültesi'nde açtığı Kütüphanecilik Kursu'na devam etti. 1952'de girdiği imtihanı kazanarak, Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Kütüphanesi'nde çalışmaya başlayan Cunbur, 1955'te Milli Kütüphane'ye nakledildi. 1965 yılında Milli Kütüphane Genel Müdürü olan Cunbur, 1967'de Kültür Bakanlığı müşavirliğine tayin edildi. 1978'de müşavirlik kadrosuyla yeniden Milli Kütüphane müdür vekilliğine daha sonra kütüphane

statüsünün başkanlığa çevrilmesi üzerine 1984'te Başkanlık görevine getirilen Cunbur, 1987'de emekliye ayrıldı. Cunbur, Türk Kütüphaneciler Derneği, Türk Dil Kurumu, Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü, Türk Kadınları Kültür Derneği, Milli Kütüphaneye Yardım Derneği, Kadının Sosyal Hayatını Araştırma Derneği, Türk Folklor Araştırmaları Kurumu gibi derneklerde üyelik yaptı. Cunbur'un kitaplarından "Karacaoğlan-Hayati ve Şiirleri" Tarsus Belediye Başkanlığı'nın

5 Altın ödülünü kazandı, "Atatürk ve Milli Kültür" Sakarya Valiliğince başarılı öğrencilere ödül olarak verilmek üzere 2006'da iki kere basıldı. Adı 2007 yılında Milli Kütüphane Büyük Okuma Salonuna verilen Cunbur'un, Türk Kadın Yazarlar Bibliyografyası, Füzüli Hakkında Bir Bibliyografya Denemesi, Yunus Emre'de Namaz, Yunus Emre'nin Gönlü gibi çok sayıda kitabı bulunuyor.

HASAN AYCIN

ÇİZGİ

ÖMER AKSAY**ASGARÎ CÜRET**

apar topar firar et pencereden
hadi toparlan (evde biri mi var?)
bu bildiğimiz mehtab lekesinden
yayılan gecenin cümbüşü çünkü dingin
bir saten köpüğünden dokunmuş
bedros efendi keresteciyan'a bakarak.

harfleri çıkaramazsan ne anlamı var
apar topar firar et hadi tam vaktidir
bütün işlerin ters gitmişken hazır
genizden çıkaramadığın bir harf kadar sakat
bu bildiğin şeylere hiç benzemiyorsa
benzemesin hiçbir tehlike yasal olmasın.

külçesi sıkıştırıyor göğsümü döven
tarihin ter kokusu hırıltısı tarihin nefesi
dişlerini sıkarken duyduğum bu kütürtü
geminden kurtulmuş bir akşam
vakti geldi demektir cümbüşün
çatışmaya devam etmesek artık.

düşlerin balkonunda budala bir heykel
lehimdeki kurşunu çalıp
hangi ufukta tespit ettiyse isyan kıyamet
ne kadar önceydi ne kadar sonra
kim bilir ahvalini tarihin
kem gözlerden sakınıp korkmadan
dudağındaki temraya merhem bir ikram
çetrefil bulmaca türk ortodoks kilisesi.